

Examenreglement

2022 – 2023

september 2022

De MR heeft instemming verleend voor dit examenreglement.

Examenreglement 2022-2023

Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen in geval van onregelmatigheden en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen, en wat scholen voor voortgezet onderwijs betreft, de samenstelling en het adres van de commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die situaties kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de betreffende toets deel te nemen.

Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt jaarlijks vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing van het schoolexamen alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

Zowel het examenreglement als het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt op de website gepubliceerd en door de schoolleiding vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie. Tijdens de start van het schooljaar wordt het Programma van Toetsing en Afsluiting besproken met de leerlingen en gedeeld met ouders.

Situaties waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.

1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- Eindexamenbesluit: het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo, december 2000 (inclusief latere wijzigingen) bevat voorschriften voor de profielexamens havo/vwo en de leerwegen in mavo en vbo. Het betreft onder meer de inhoud van het eindexamen, de wijze waarop het eindexamen wordt afgenomen en het bepalen van de uitslag van het examen. Het is te vinden op de website: www.examenblad.nl.
- Schoolexamen (SE): alle deelexamens die in het PTA genoemd worden.
- Centraal examen (CE): landelijk eindexamen, inclusief in voorkomende gevallen het CSPE.
- CSPE: Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen. Wordt afgenomen in GL (mavo), KB en BB.
- Bevoegd gezag: het schoolbestuur die de verantwoordelijkheid draagt voor de scholengemeenschap, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor de regio Oost Friesland.
- Schoolleiding: de functionaris belast met onder meer de dagelijkse regeling van het examen op de locatie, of iemand die hij/zij daartoe heeft gemachtigd.
- Examinator: degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak.
- Examensecretaris: de functionaris belast onder meer met de dagelijkse regeling van het examen op de locatie.
- Kandidaat: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deelexamen wordt toegelaten.
- Extraneus: een kandidaat die als leerling staat ingeschreven, door het bevoegd gezag tot een eindexamen of een deelexamen is toegelaten, waarbij de leerling geen onderwijs volgt op locatie.
- Toets: ieder onderzoek naar kennis, inzicht en vaardigheden waarvoor een beoordeling wordt gegeven.
- Profielwerkstuk: een werkstuk en een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen. Het vak of de vakken waarop het werkstuk betrekking heeft, maakt/maken onderdeel uit van het totale pakket of profiel van de leerling.
- Herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
- Schooldag: werkdag niet zijnde een vastgestelde schoolvakantiedag.
- Onregelmatigheden: het plegen van fraude, plagiaat en ongeoorloofd verzuim.
- Examencommissie: de schoolleiding wijst een examencommissie aan. De examencommissie regelt alles ten behoeve van de organisatie van de schoolexamens en de centrale examens.
- Kleine commissie: de kleine commissie bestaat uit 1 teamleider, min 1 en max 2 leerlingen, min 1 en max 2 docenten en de examensecretaris.
- Staatsexamencommissie: een externe examencommissie bedoeld in artikel 6-0 van de wet op het voortgezet onderwijs.

Artikel 2: De regeling van het eindexamen

1. De regeling van het eindexamen omvat het examenreglement, het Programma van Toetsing en Afsluiting en algemene informatie en algemene regelgeving Tweede Fase/vmbo 3^e en 4^e leerjaar, zoals vereist door het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs en is vastgesteld door het bevoegd gezag.
2. Voor de regels die van toepassing zijn op een deelexamen wordt verwezen naar het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen eindexamen

1. De schoolleiding, examencommissie, examensecretaris en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De leerling kan zich tot de schoolleiding wenden voor algemene informatie over het examen, verzoeken om herkansing voor schoolexamen of centraal schriftelijk examen, voor inzage in het examenwerk, verzoeken om afwijking van de wijze van examineren, verzoeken om spreiding van het examen.

Artikel 4: Indeling eindexamen, profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, een centraal schriftelijk examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen omvat met uitzondering van bb/kb mede een profielwerkstuk welke wordt beoordeeld/becijferd.
3. Nadere informatie betreffende criteria waaraan het profielwerkstuk moet voldoen, zoals de inleverdatum wordt de leerling aan het begin van de examenperiode meegedeeld.

Artikel 5: Inhoud van het eindexamen

1. De minister stelt voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast waarin zijn opgenomen:
 - a. Een omschrijving van de examenstof voor ieder vak.
 - b. Welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
 - c. Het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.
2. Het examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. Examenvakken zijn vastgelegd voor de verschillende opleidingen in examenprogramma's, beschreven in de publicaties van het ministerie OCW.
4. Het bevoegd gezag biedt kandidaten de mogelijkheid om – overeenkomstig en behoudens de mogelijkheden in het Programma van Toetsing en Afsluiting voor die onderwijssoort – examen af te leggen in vakken of programmaonderdelen die in de vrije ruimte voor en door leerlingen gekozen zijn.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen, dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling, aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de schoolleiding maatregelen nemen. Dit kan ook betrekking hebben op te laat of niet inleveren van praktische opdrachten, handelingsdelen of werkstukken, op gebrek aan authenticiteit bij voornoemde onderdelen of op het niet naar behoren hebben afgerond van deze examenonderdelen. Geconstateerde onregelmatigheden (bijvoorbeeld door examensecretaris of examiner) worden onmiddellijk ter kennis gebracht aan de schoolleiding en deze is gerechtigd maatregelen te nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets of een onderdeel van het schoolexamen of van het centraal schriftelijk examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen of onderdelen van toetsen van het schoolexamen of het centraal schriftelijk examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen of onderdelen van toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal schriftelijk examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de schoolleiding aan te wijzen onderdelen. Indien dit hernieuwd examen betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal schriftelijk examen, dan legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal schriftelijk examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.
3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid genomen wordt, hoort de schoolleiding de kandidaat. De kandidaat wordt hiertoe zo mogelijk drie schooldagen tevoren mondeling of schriftelijk opgeroepen. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De schoolleiding hoort eveneens de betrokken examiner alsmede, indien van toepassing, eventueel andere direct betrokkenen. De schoolleiding kan zich laten bijstaan door leden uit de kleine commissie. De schoolleiding deelt zijn beslissing binnen drie schooldagen mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. Daarbij wordt het adres van de commissie van beroep alsmede de beroepstermijn uitdrukkelijk vermeld. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift gezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie en de betrokken examinatoren.
4. De kandidaat kan binnen drie schooldagen tegen de beslissing van de schoolleiding in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde Commissie van Beroep eindexamens. De contactgegevens van deze commissie zijn: Commissie van Beroep van Examens

T.a.v. CvB Fierder Onderwijs

Postbus 41, 9185 ZV BUITENPOST

De schoolleiding maakt geen deel uit van de Commissie van Beroep. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de Commissie van Beroep.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist op het beroep binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij de commissie de termijn gemotiveerd heeft verlengd, met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de schoolleiding en aan de inspectie.

De schoolleiding brengt de examensecretaris en de examiner(en) op de hoogte van de beslissing.

Artikel 7: Ziekte en andere geldige reden afwezigheid schoolexamen, zie eveneens de algemene informatie in de informatiegids

1. Indien een kandidaat ten gevolge van ziekte, of om een andere geldige reden ter beoordeling van de schoolleiding niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen, dienen zijn/haar ouder(s)/verzorger(s), respectievelijk dient de meerderjarige kandidaat, hiervan dezelfde dag voor 08.00 uur mededeling te doen aan de school(leiding) voordat het onderdeel wordt afgenomen. Dit geldt ook voor alle tevoren behoorlijke aangekondigde opdrachten, schoolonderzoek en andere toetsen, alsook voor alle herkansings- en inhaaltoetsen. Bij meerdaagse ziekte of ander toegestaan verzuim geldt de eerste melding ook voor latere toetsen in die verzuimperiode.
Zodra een kandidaat, die door ziekte of een andere vorm van overmacht een toets heeft verzuimd, weer op school verschijnt, kan de school een rechtsgeldige ondertekende verklaring van afwezigheid vragen.
Deze verklaring dient de reden(en) voor het verzuim te omschrijven. Daar waar het ziekte betreft, behoort de verklaring in ieder geval gegevens omtrent de aard en de duur van de ziekte te bevatten, met de naam en adres van de arts, die tijdens de ziekte eventueel is geraadpleegd.
2. Een kandidaat die in overeenstemming met artikel 7 lid 1 van dit examenreglement heeft gehandeld, krijgt van de schoolleiding toestemming om de gemiste toets of onderdeel van het schoolexamen in te halen op de herkansingsdatum (bij eendaagse ziekte of afwezigheid) of bij langere ziekte op data, die in overleg met de betrokken examinatoren wordt bepaald.
3. Een kandidaat, die tijdens een toets ziek wordt en niet in staat is het reeds aangevangen werk af te maken, meldt dit bij de surveillerende docent. Deze zorgt er voor dat zowel de schoolleiding als de docent van het betrokken examenvak zo spoedig mogelijk op de hoogte wordt gesteld. Na overleg besluit de schoolleiding over het vervolg.

Artikel 8: Ziekte en andere geldige afwezigheid bij het centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de schoolleiding is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste 2 toetsen te voltooien. Indien artikel 37, vierde lid van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs, toepassing vindt, wordt gelegenheid gegeven het centraal examen op meer dan twee toetsen te voltooien, afhankelijk van de feitelijke mogelijkheden.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de schoolleiding aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de schoolleiding aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de schoolleiding.
5. Een kandidaat moet meedoen aan ieder (onderdeel van het) centraal examen waarvoor hij is opgegeven. Hij mag alleen wegblijven bij een centraal examen wanneer hij zich officieel heeft teruggetrokken voor het centraal examen. Dit moet schriftelijk gebeuren, voorzien van een originele handtekening. Als de kandidaat nog geen 18 jaar is, moet de verklaring dat hij zich terug trekt worden ondertekend door een ouder of verzorger.

Artikel 9: Te laat komen of niet verschijnen

1. Een kandidaat dient ervoor te zorgen dat hij bij elk onderdeel van het schoolexamen en het centraal examen op tijd aanwezig is. De hiervoor geldende tijden worden door de schoolleiding bekend gemaakt.
2. Te laat komen bij het centraal examen: Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na aanvang van de zitting tot het examen worden toegelaten. De kandidaat levert het werk in op het tijdstip dat is aangegeven voor het einde van de zitting. Als de kandidaat meer dan een half uur na aanvang van de zitting te laat komt mag de kandidaat niet meer naar binnen. Bij een geldige reden ter beoordeling van de schoolleiding, kan de kandidaat voor dit vak verwezen worden naar het tweede/derde tijdvak.
3. Komt een kandidaat te laat bij een mondeling onderdeel of een luistertoets van het schoolexamen, dan wordt de kandidaat na aanvang van de toets niet meer toegelaten.
4. Komt de kandidaat te laat bij de voorbereiding van een mondeling af te leggen onderdeel van het schoolexamen, dan mag hij in de resterende tijd zich alsnog voorbereiden. Verschijnt hij in het geheel niet bij de voorbereiding, dan moet het onderdeel zonder voorbereiding worden afgelegd.
5. Vertrektijden worden voor aanvang van het SE/CE aan de leerlingen medegedeeld en genoteerd op een voor leerlingen zichtbare plek in het afnamelokaal.

Artikel 10: Langdurige ziekte en verzuim gehandicapte kandidaten en kandidaten met een andere moedertaal dan het Nederlands

1. De schoolleiding kan, de inspectie is gehoord, toestaan dat ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren afnemen (artikel 59 Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs).
2. De schoolleiding geeft zijn, in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de schoolleiding hiervan afwijken (artikel 59 Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs).
3. Bij gehandicapte kandidaten en bij kandidaten met een andere moedertaal dan het Nederlands kan een afwijkende wijze van examineren plaatsvinden overeenkomstig artikel 55 van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs.
4. De schoolleiding kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die in technische zin is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de schoolleiding de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De schoolleiding doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
5. Voor kandidaten die ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, kan het examen worden aangepast. Voor het schoolexamen heeft de school daarbij een grote mate van vrijheid. Voor het centraal schriftelijk examen mag de zitting van een toets met ten hoogste 30 minuten worden verlengd, en mag het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal worden toegestaan. Bij de beoordeling van de toetsen van het centraal schriftelijk examen waar een regeling voor taal- en spelfouten geldt, mag deze regeling voor deze kandidaten soepel worden toegepast.
6. Besluiten met betrekking tot bovengenoemd lid 4 dienen aan de inspectie te worden meegedeeld.

Artikel 11: Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. De schoolleiding stelt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag jaarlijks, na het horen van de gezamenlijke examinatoren van zijn/haar afdeling, vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast alsmede algemene informatie met regelgeving t.a.v. inleveren werkstukken, handelingsdelen enz., herkansingsregeling, sanctiebeleid enz. In het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de weging van de toetsen, de wijze van toetsing en duur van de toetsen. De eisen betreffende handelingsdelen, praktische opdrachten, profielwerkstuk en inleverdata worden aan de leerlingen schriftelijk door de examinatoren meegedeeld en/of vermeld. Het Programma van Toetsing en Afsluiting mag niet in strijd zijn met de bepalingen van dit reglement.
2. Zowel het examenreglement als het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) wordt op de website gepubliceerd zodat deze toegankelijk is voor ouders/verzorgers. Het PTA wordt verstrekt aan en besproken met de leerlingen. Tevens wordt het Programma van Toetsing en

Afsluiting door de schoolleiding vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie.

Artikel 12: Discrepantie met wettelijke regeling

Deze regeling wordt geacht in overeenstemming te zijn met het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs. Waar dit niet het geval mocht zijn hebben dwingende wettelijke voorschriften prioriteit op deze regeling.

Artikel 13: Gebondenheid

Alle betrokkenen zijn gehouden deze regeling eindexamen na te leven.

Artikel 14: Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze regeling eindexamen niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.

2. SCHOOLEXAMEN

Artikel 15: Algemeen

1. Het schoolexamen staat niet rechtstreeks onder toezicht van de door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen aan te wijzen gecommiteerden.
2. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier, zijnde het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals die in de Programma's van Toetsing en Afsluiting staan aangegeven.
3. Een kandidaat kan pas deelnemen aan het centraal examen nadat hij alle geplande SE-onderdelen volledig heeft afgesloten. Deelname aan/afsluiten van de geplande schoolexamenonderdelen is verplicht. Informatie hierover staat in het PTA.
4. De schoolleiding bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak, bedoeld in artikel 37 Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs door het tijdig aanleveren van de schoolexamen cijfers bij onderwijsdienst DUO.
De schoolleiding kan een kandidaat, die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal schriftelijk examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 16: Waardering schoolexamen

1. Het examendossier bestaat uit een overzicht met waarderingen voor elke toets of opdracht uit het examendossier. Indien een leerling het handelingsdeel voor een vak niet of onvoldoende heeft uitgevoerd, kan hij niet deelnemen aan het centraal examen.
2. Het cijfer voor het schoolexamen per vak ontstaat door de waarderingen per toets met open en gesloten vragen en voor praktische opdrachten volgens een bepaalde weging te combineren. De verhouding van de weging staat beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
Indien mogelijk zal bij mondelinge toetsen een vakcollega als gecommiteerde optreden. Examinatoren en gecommiteerden stellen in onderling overleg het cijfer vast.
3. SE en CE worden afgerond op 1 cijfer achter de komma. Afronding gaat volgens de regel: $\geq \dots,50$ afronding naar boven, $\leq \dots,49$ afronding naar beneden ($5,49=5,4$ en $5,50=5,5$).
4. Op het diploma vindt afronding op gehele getallen plaats volgens de formule: $(SE+CE):2=\text{cijfer op diploma}$ ($5,4+5,5):2=5,45=5$).
5. Bij vakken zonder CE wordt het schoolexamen gemiddelde afgerond op een geheel getal volgens de regel $\geq \dots,50$ afronding naar boven, $\leq \dots,49$ afronding naar beneden ($5,49=5,4=5$ en $5,50=5,5=6$).
6. De beoordeling van iedere toets, van het schoolexamen afzonderlijk, resulteert in een cijfer met de daartussen liggende cijfers met één decimaal.
7. In afwijking van lid 3 wordt het vak lichamelijke opvoeding beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op grondslag van het genoegzaam afsluiten van het desbetreffende vak, zoals blijkend uit het examendossier.

Artikel 17: Bekendmaking cijfers en bezwaar tegen beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen

1. Behaalde resultaten (ook op het schoolexamen) zijn voor de kandidaat te allen tijde inzichtelijk in het leerlingvolgsysteem.
2. Is de kandidaat het oneens met de beoordeling, dan kan hij in beroep gaan bij de kleine commissie.
3. Wanneer een kandidaat een uitspraak van de kleine commissie wenst, dient hij/zij de klacht binnen 3 schooldagen na de beoordeling/becijfering waarover hij/zij klaagt, voorzien van argumenten, schriftelijk in bij de voorzitter van de kleine commissie.
4. De kleine commissie informeert de betrokken docent en de kandidaat over de uitkomst van het beraad in de commissie. De docent en/of kandidaat heeft drie schooldagen de gelegenheid bezwaar aan de tekenen tegen de uitspraak van de commissie bij de voorzitter van de kleine commissie en de schoolleiding. De schoolleiding hoort de voorzitter van de kleine commissie en de docent en/of kandidaat, teneinde tot overeenstemming te komen in het geschil. Mocht in dit gesprek die overeenstemming niet worden bereikt, dan neemt de schoolleiding een besluit. Als de kandidaat binnen de daarvoor gestelde termijnen geen bezwaar aantekent tegen de beoordeling/becijfering van een onderdeel van het schoolexamen, is het betreffende cijfer daarmee vastgesteld en kan het niet meer gewijzigd worden.
5. Uiterlijk een week voor de aanvang van het centraal schriftelijk examen krijgt de kandidaat schriftelijk het totaaloverzicht van de beoordeling van het examendossier conform de regels uit artikel 17. De kandidaat dient zich ervan te vergewissen dat het eindcijfer van het schoolexamen correct is vastgesteld.
6. De kandidaat kan, als hij het oneens is met de berekening van het totaalcijfer, in beroep gaan bij de kleine commissie, maar wel binnen drie schooldagen na bekendmaking van de beoordelingen. Hierbij wordt de procedure uit lid 4 gevolgd. Als een kandidaat niet binnen de gestelde termijn reageert, zijn de beoordelingen/becijferingen van het examendossier definitief vastgesteld.

Artikel 18: Taken kleine commissie

1. Het behandelen van een door de kandidaat ingediende klacht ten aanzien van de:
 - toetsorganisatie,
 - omstandigheden waaronder een toets is afgelegd,
 - kwaliteit van een toets,
 - toepassing van de toetscriteria.
2. Het behandelen van een door een docent ingediende klacht met betrekking tot een kandidaat.

3. De kleine commissie heeft de bevoegdheid een kandidaat die zich aan enige onregelmatigheid bij een onderdeel van het schoolexamen heeft schuldig gemaakt, maar waarvoor de maatregelen opgesomd in artikel 6 van dit reglement niet behoeven te worden toegepast naar het oordeel van de commissie, een schriftelijke berisping te geven. Bij herhaling kan artikel 6 van kracht worden.
4. Kandidaten die een bepaalde situatie in strijd achten met het examenreglement kunnen zich wenden tot de kleine commissie door de klacht kenbaar te maken bij de voorzitter van de kleine commissie. Daarna treedt artikel 17.4 in werking.

Artikel 19: Herkansingsregeling

De herkansingsregeling is opgenomen in het PTA.

Artikel 20: Bewaren gemaakte werk

De examinator bewaart het gemaakte werk voor het schoolexamen (inclusief digitale cpe's) direct na de beoordeling en bespreking samen met een exemplaar van de opgaven met een ingevulde cijferlijst, en bewaart dit gedurende zes maanden na afname van het centraal examen. Daarna vervalt het werk aan de school en kan het worden vernietigd. In geval van specifieke vakken (bijvoorbeeld profielvakken of werken van kunstzinnige aard gemaakt voor het vak kunst beeldende vorming) kan hiervan afgeweken worden. Het werk wordt maximaal 6 maanden bewaard. Aan leerlingen kan gevraagd worden het werk eerder op te halen. Na zes maanden vervalt het werk aan de school en kan het worden vernietigd.

Het werk van het centraal schriftelijk examen wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de schoolleiding, dit ligt ter inzage voor belanghebbenden. Daarna kan het worden vernietigd.

3. CENTRAAL EXAMEN

Artikel 21: Algemeen

Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 45 van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs.

Artikel 22: Regels omtrent het centraal examen

1. De data waarop in het eerste en tweede tijdvak het centraal schriftelijk examen wordt afgenomen, wordt namens de schoolleiding aan de kandidaat schriftelijk bekend gemaakt.
2. Tenminste drie weken voor de aanvang van het centraal examen wordt, namens de schoolleiding, een overzicht van de gang van zaken, data en de regels die gelden tijdens het examen en de toegestane hulpmiddelen uitgereikt aan de kandidaat.
3. De examensecretaris regelt hoeveel toezichthouders in elke examenruimte aanwezig dienen te zijn, met een minimum van twee.
4. De examensecretaris draagt er zorg voor dat alle toezichthouders bekend kunnen zijn met de gang van zaken en de regels tijdens een zitting van het centraal schriftelijk examen en dat tevens in elke examenruimte een exemplaar aanwezig is van bovenbedoelde regeling.
5. De examensecretaris verstrekt de examinatoren een overzicht van de regels met betrekking tot de correctie van het gemaakte werk en de vaststelling van het cijfer van het centraal examen, overeenkomstig de artikel 41 van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs.
6. Klachtenprocedure in verband met de gang van zaken tijdens het centraal examen: indien het centraal examen niet op regelmatige wijze heeft plaats gehad, heeft de inspecteur de bevoegdheid om over herkansing te beslissen. Voor andere klachten over de gang van zaken tijdens het centraal examen moet deze klacht binnen drie schooldagen na het voorval voorzien van argumenten schriftelijk bij de schoolleiding worden ingeleverd.
De schoolleiding hoort alle betrokkenen. Binnen drie dagen wordt de klacht door de schoolleiding met de voorzitter van het College van Bestuur besproken. Deze laatste hoort zo nodig zelf de betrokkenen en doet een uitspraak. De betrokkenen worden binnen drie schooldagen schriftelijk geïnformeerd over de gedane uitspraak. Mocht één van de betrokkenen het met deze uitspraak niet eens zijn dan wordt de klacht voorgelegd aan de Commissie van Beroep van Examens (zie artikel 6 van dit reglement), die de klacht in behandeling neemt conform de hiervoor geldende regels. Mocht deze klacht ertoe leiden dat de leerling een herkansing wil dan moet deze klacht bij de inspectie ingediend worden.
7. Indien het examen digitaal wordt afgenomen, dan geldt het daarop betrekking hebbende protocol.

4. SLAAG-ZAKREGELING, HERKANSING EN DIPLOMERING

Artikel 23: Bepaling eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. SE en CE worden afgerond op 1 cijfer achter de komma. Afronding gaat volgens de regel: $\geq \dots,50$ afronding naar boven, $\leq \dots,49$ afronding naar beneden (5,49=5,4 en 5,50=5,5).
3. Op het diploma vindt afronding op gehele getallen plaats volgens de formule: $(SE+CE):2$ =cijfer op diploma (5,4+5,5):2=5,45=5.
4. Bij vakken zonder CE wordt het schoolexamen gemiddelde afgerond op een geheel getal volgens de regel $\geq \dots,50$ afronding naar boven, $\leq \dots,49$ afronding naar beneden (5,49=5,4=5 en 5,50=5,5=6). Het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer conform artikel 16 van dit reglement.
5. In het PTA bb/kb en gl/mavo staat beschreven hoe combinatiecijfers in bb/kb en gl/mavo met een beroepsvoorbereidend vak tot stand komen.
6. In het PTA havo/vwo staat beschreven hoe het combinatiecijfer tot stand komt met betrekking tot Kckv, Maatschappijleer, Godsdienst (levensbeschouwing) en het PWS cijfer.

Artikel 24: Vaststelling uitslag

1. De schoolleiding en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van het Eindexamenbesluit Voortgezet Onderwijs en van artikel 5 van dit examenreglement.

Artikel 25: Uitslag

1. Voor elk examenvak wordt een eindcijfer op de cijferlijst vermeld.
2. Zodra de uitslag van het centraal examen is vastgesteld, maakt de schoolleiding deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 26 bepaalde. Op dat moment maakt de schoolleiding tevens de behaalde cijfers bekend aan de overige kandidaten. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 26, eerste lid, geen toepassing vindt.
3. De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd is geslaagd indien aan alle genoemde eisen is voldaan:
 - a. Het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers is ten minste 5,5 of hoger. Je berekent dit gemiddelde door alle centraal examencijfers bij elkaar op te tellen en te delen door het aantal vakken waarin je centraal examen hebt gedaan.
 - b. Geen enkel eindcijfer is lager dan een 4. Let op: beroepsgerichte keuzevakken komen met naam en eindcijfer op de cijferlijst en moeten aan dezelfde eis voldoen dat ze afgerond niet lager dan een 4 zijn.
 - c. Het loopbaandossier zoals benoemd in het PTA is afgerond.
 - d. De kandidaat voor lo en kckv (en bij gl/tl/mavo het profielwerkstuk) met een voldoende of een goed heeft behaald.
 - e. De kandidaat voor Nederlands minimaal een 5 behaald heeft als eindcijfer.

- f. De kandidaat voor alle vakken een eindcijfer 6 of hoger behaald heeft of
 - één 5 en verder 6 of hoger of
 - één 4 en verdere 6 of hoger, waaronder ten minste één 7 of hoger of
 - twee keer een 5 en verder 6 of hoger, waaronder ten minste één 7 of hoger.
 - g. Volgt de kandidaat een leerwerktraject, dan moet hij een 6 of hoger halen voor Nederlands en het profielvak.
 - h. De kandidaat heeft een cijfer behaald voor het onderdeel PTA rekenen 'zonder wiskunde in vakkenpakket'. Het cijfer van de rekentoets telt niet mee bij de berekening of de kandidaat wel of niet geslaagd is. Het cijfer komt wel op een bijlage bij de cijferlijst te staan.
4. De kandidaat die eindexamen havo/vwo heeft afgelegd is geslaagd indien aan alle genoemde eisen is voldaan:
- a. Het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers is ten minste 5,5 of hoger. Je berekent dit gemiddelde door alle centraal examencijfers bij elkaar op te tellen en te delen door het aantal vakken waarin je centraal examen hebt gedaan.
 - b. De kandidaat heeft maximaal één 5 voor de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde). Dus één 5 en verder alles een 6 of hoger, of voor alle kernvakken een 6 of hoger.
 - c. De eindcijfers ook aan de volgende eisen voldoen:
 - Alle eindcijfers zijn 6 of hoger, of
 - Je hebt één 5 en al je andere cijfers zijn 6 of hoger, of
 - Je hebt één 4 en al je andere cijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is niet-afgerond tenminste een 6 of
 - Je hebt twee 5-en en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is niet-afgerond tenminste een 6, of
 - Je hebt één 4 en één 5 én het gemiddelde van je eindcijfers is niet-afgerond tenminste een 6.
 - d. Geen eindcijfer of onderdeel van het combinatiecijfer is 3 of lager.
 - e. Cijfers voor maatschappijleer, godsdienst, ckv en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer.
 - f. Het vak lichamelijke opvoeding is beoordeeld met een "voldoende" of "goed".
 - g. De kandidaat heeft een cijfer behaald voor het onderdeel PTA rekenen 'zonder wiskunde in vakkenpakket'. Het cijfer van de rekentoets telt niet mee bij de berekening of de kandidaat wel of niet geslaagd is. Het cijfer komt wel op een bijlage bij de cijferlijst te staan.

Artikel 26: Herkansing centraal schriftelijk examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is,

derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. Binnen de leerwegen bb en kb worden de tijdvakken in overleg afgestemd.

2. De kandidaat stelt de schoolleiding, vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Wanneer een CSPE binnen de leerwegen bb en kb met een onvoldoende wordt beoordeeld, mag naast de herkansing voor één algemeen vormend vak (avo-vak) ook dit examen worden herkanst.
5. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
7. Het eerste tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 27: Diploma en cijferlijst

1. De schoolleiding reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk (het onderwerp, het vak en de beoordeling),
 - c. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
 - d. de uitslag van het eindexamen.
2. De schoolleiding reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.
3. Kandidaten die geen examen in het vak wiskunde doen, nemen deel aan het schoolexamen rekenen. Het resultaat wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
4. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft.
5. De Minister stelt de modellen van de cijferlijst en het diploma vast.
6. De namens de voorzitter van het College van Bestuur gemandateerde directieleden en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten. Tijdens de diplomering ondertekent de kandidaat zijn/haar diploma.

7. De diplomering geschiedt, behoudens overmacht, op een dag en tijdstip dat tenminste twee weken voor de aanvang van het centraal schriftelijk examen is medegedeeld aan de kandidaten.

Artikel 28: Certificaten

1. Bij het dagonderwijs kunnen certificaten worden verstrekt aan kandidaten die niet kunnen voldoen aan de eisen van de slaag-/zakregeling. Deze kandidaten verlaten ongediplomeerd de school.
2. De schoolleiding reikt aan de definitief voor het eindexamen afgewezen kandidaat die de school verlaat, en die voor één of meerdere vakken voor zijn laatst afgelegde eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit waarop vermeld voor zover van toepassing:
 - a. Het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald en
 - b. Het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met een 'goed' of 'voldoende'.
3. De minister stelt het model van het certificaat vast.

Artikel 29: Overstap/Maatwerk

1. Voor leerlingen die na een bepaald leerjaar van schoolsoort veranderen geldt dat zij dienen te voldoen aan de exameneisen die de CSG Liudger in het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld. Het eenvoudigweg omrekenen van elders behaalde schoolexamenresultaten is niet toegestaan. Voor de betreffende leerling wordt een maatwerk PTA opgesteld.
2. Leerlingen die versneld het examen willen afronden, dienen te voldoen aan de exameneisen die de CSG Liudger in het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld.